

TRANSPORDIAMET

Xxxx XXXXXXXX

xxxx@xxxxxxxxx.ee

Meie 02.05.2024 nr 4-1/24/257-4

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON: Korrakaitseaduse (KorS) § 28 lg 1, ehitusseadustiku (EhS) § 70 lg 2 p 2 ja § 130 lg 6 p 1 alusel teeb Transpordiamet Xxxx XXXXXXXX-ile (isikukood xxxxxxxxxxxx) täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada riigitee nr 11165 Viruküla-Riisipere km xx,xx teest vasakul tee kaitsevööndi nõuete rikkumine ning likvideerida tee kaitsevööndisse ning riigimaale loata ehitusjäätmest ehitatud mahasõit ning riigimaalt sinna ladustatud ehitusjätmed. Taastada riigimaa ulatuses kõrguslikult olukord, mis oli enne mahasõidu rajamist. Taastada riigitee nõlv ja teekraav. Likvideeritava mahasõidu alune ala katta riigimaa ulatuses 5 cm paksuse kasvumullaga, millele teha murukülv. Taastada riigiteel purustatud kruusast teepeenar sarnaselt kõrvalolevaga.

Määrame ettekirjutuse täitmise tähtajaks **26.05.2024**. Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Transpordiameti e-posti aadressile info@transpordiamet.ee.

SUNNIRAHA HOIATUS:

EhS § 133 kohaselt võib haldusorgan ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on eraisikule 6400 eurot.

Ettekirjutuse tähtajaks täitmata jätmisel määrab Transpordiamet ettekirjutuse adressaadile EhS § 133 alusel sunniraha järgnevalt:

1. Riigitee nr 11165 Viruküla-Riisipere km xx,xx teest vasakul, mahasõidu ning ehitusjätmete tähtajaks likvideerimata ning riigitee nõlva, teekraavi ja teepeenra endisesse olukorda taastamata jätmise eest – **sunniraha 3000 eurot**;

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtajaks, rakendatakse sunniraha nõue, mille maksmata jätmisel edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesolevat haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest alates vaide esitamisega Transpordiametile (info@transpordiamet.ee, Valge 4, 11413 Tallinn) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

1. Faktilised asjaolud

- 1.1. Transpordiamet tuvastas, et Harju maakonnas, Kivitammi külas, Saue vallas, riigiteel nr nr 11165 Viruküla-Riisipere km xx,xx teest vasakule on rajatud tee kaitsevööndisse ja riigimaale (katastritunnuse number (xxxxx:xxx:xxxx) teeomaniku (Transpordiameti) loata ehitusjäätmest ristumiskoht ehk mahasõit. Mahasõit suundub Xxxxx kinnistule (katastritunnuse number xxxxx:xxx:xxxx).
- 1.2. Transpordiamet saatis 22.04.2024 kinnistu omanikule teavituse riikliku järelevalvemenetluse alustamisest seoses omavolilise riigimaale ehitusjäätmest mahasõidu rajamisega.
- 1.3. 23.04.2024 vastas kinnistu omanik, et tegu ei ole mahasõidu rajamisega, vaid ehitusjäätmel on tee kõrvale, mh riigimaale ladustatud eesmärgiga tõsta tee kõrval asuvad maapinda.
- 1.4. Transpordiameti hinnangul on siiski ehituslikult ja faktiliselt tegu riigiteele ja riigimaale omavolilise ehitusjäätmest mahasõidu rajamisega. Samuti on ka omavoliline tee kõrval tee kaitsevööndis olemasoleva maapinna täitmine ilma riigimaa valdaja, käesoleval juhul Transpordiameti, loata keelatud.

2. Õiguslikud põhjendused

- 2.1. Mahasõidu rajamisel on tegemist tee ehitamisega EhS § 4 lg 1 mõistes. Ehitamine on ehitamise püstitamine, rajamine, paigaldamine, lammutamine ja muu ehitamisega seonduv tegevus. Ehitamine on ka pinnase või katendi ümberpaigutamine sellises ulatuses, millel on oluline püsiv mõju ümbritsevale keskkonnale ja funktsionaalne seos ehitisega. Ehitusluba on nõutav ehitusseadustiku lisas 1 nimetatud juhtudel. Avalikult kasutatava tee ehitamisel on vajalik ehitusluba. Kuna kõnealune mahasõit on rajatud osaliselt riigimaale, mis on avalikult kasutatav tee nr 11165 Viruküla-Riisipere km xx,xx, siis riigimaale rajatud mahasõidu osas on tegemist avalikult kasutatava teega ning EhS Lisa 1 kohaselt peab selle ehitamiseks olema ehitusluba.
- 2.2. EhS § 71 lg 1 kohaselt on avalikult kasutatava tee kaitsevöönd teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid. Teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav. Riigitee nr 11165 Viruküla-Riisipere km xx,xx on avalikult kasutatav tee.

- 2.3. ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu poolt nimetatud maantee (edaspidi Euroopa teedevõrgu maantee) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 50 meetrit. Ülejäänud maanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Maantee omanik võib kaitsevööndi laiust põhjendatud juhul vähendada. Riigitee nr 11165 Viruküla-Riisipere km xx,xx kaitsevööndi ulatus on 30 meetrit ning omavoliliselt rajatud mahasõit asub maantee kaitsevööndis ning riigimaal.
- 2.4. EhS § 70 lg 2 p 2 kohaselt on ehitise kaitsevööndis keelatud ehitada ehitusloakohustuslikku teist ehitist, sealhulgas eemaldada ning kuhjata pinnast. Ehitise kaitsevöönd on ehitisealune ning seda ümbritsev maa-ala, mille ulatuses on kinnisasja omanikul kohustus taluda võõrast ehitist ning mille piires on kinnisasja kasutamine ja sellel tegutsemine piiratud ohutuse ning ehitise toimivuse tagamiseks (EhS § 70 lg 1 p 1).
- 2.5. Kaitsevööndi ohutuse tagamise eesmärk on kahepoolne: ühest küljest on kaitsevööndi mõte vältida ohtusid ehitisele, kuid teisalt on kaitsevööndi otstarbeks ka ehitisest endast lähtuvate ohtude vältimine ning nende realiseerumise riski vähendamine.
- 2.6. EhS § 8 sätestab ehitise ohutuse põhimõtte. Ehitis, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus peab olema ohutu. Ehitis, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus on ohutu, kui see ei põhjusta ohtu inimesele, varale, keskkonnale, riigi julgeolekule või riigikaitseobjektile. Kõnealune mahasõit on ehitatud ilma ehitusprojektita ning teeomaniku ehk Transpordiameti teadmata ning teeomaniku poolt kooskõlastamata asukohta. Seetõttu pole tagatud ehitise ohutus, ehitise ja kasutatud materjalide vastavus tee ehitamise kvaliteedi nõuetele ja ehitise ehk mahasõidu kasutamise ohutus.
- 2.7. Omavoliliselt riigimaale rajatud mahasõitu ei ole teeomaniku ehk Transpordiameti hinnangul sellisel kujul võimalik tagantjärgi seadustada või lubada, kuivõrd mahasõit on ehitatud teadmata kvaliteediga ehitusjäätmetest, ehitamiseks puudus ehitusprojekt ning teeomaniku kooskõlastus. Samuti ei võimaldaks sellises asukohas asuvat mahasõitu lubada ka kliimaministri 17.11.2023 määrus nr 71 „Tee projekteerimismid“.
- 2.8. Kuna Xxxxx kinnistule suunduva ning riigimaale (katastritunnuse number xxxxx:xxx:xxxx) mahasõidu rajamine on vastuolus EhS § 38 lg 2 ja § 70 lg 2 p 2, mahasõit on ehitatud ilma ehitusprojektita ning teadmata kvaliteediga ehitusmaterjalidest, siis tuleb mahasõit riigimaa ulatuses likvideerida ning taastada olukord, mis oli enne mahasõidu rajamist.
- 2.9. EhS § 132 lg 3 punkti 1 kohaselt otsustab korrakaitseorgan ehitise lammutamise eelkoige, kui ehitis ei vasta ehitisele esitatavatele nõuetele ja nõuetele mittevastavusega kaasneb oluline või kõrgendatud oht. Mahasõidu likvideerimise nõue soodustab eesmärgi saavutamist, st ebaseadusliku ehituse kõrvaldamist ja liiklusohutuse tagamist vaidlusalusel teelõigul. Olukorras, kus omavoliliselt rajatud ebaseaduslik mahasõit on ehitatud teadmata kvaliteediga ehitusmaterjalidest, ei ole võimalik kohaldada vähemkoormavaid meetmeid, kuivõrd projekteerimismidde kohaselt ei ole võimalik sellisel kujul rajatud mahasõitu selle praeguses asukohas sellisel kujul lubada, seega on tegemist vajaliku abinõuga. Taotletav eesmärk on mh tagada ehitise ohutus ning

liiklusohutus vaidlusalusel teelõigul, liiklusohutus kui avalik huvi kaalub selgelt üles isiku huvi rajada olemasoleva ligipääsuga kinnistule täiendav lisa mahasõit oma kinnistu teenindamiseks. Kinnistule Xxxxx on juba ligipääsu võimalus tagatud läbi olemasoleva samal kinnistul paikneva mahasõidu. Seega on lammutusettekirjutus käesoleval juhul vajalik, sobiv ja mõõdukas meede, kuivõrd ei esine vähemkoormavaid meetmeid, mida oleks võimalik kasutada sama eesmärgi saavutamiseks. Ettekirjutuse adressaadi poolt omavoliliselt rajatud mahasõidu näol on tegemist nii formaalselt kui materiaalselt ebaseadusliku ehitisega: mahasõidu rajamiseks puudus ehitusluba, see on ehitatud ilma ehitusprojektita ning teadmata kvaliteediga ehitusmaterjalidest.

- 2.10. EhS § 130 lõike 6 punkt 1 järgi teeb Transpordiamet riiklikku järelevalvet avalikult kasutatava tee ehitamise, kohaliku omavalitsuse tee seisundinõuete täitmise, riigitee kaitsevööndi nõuete, kasutamishõuete ja kaitsenõuete täitmise ning tee-ehitamisega seotud ettevõtjate ning pädevale isikule esitatud nõuete täitmise üle.
- 2.11. KorS § 28 lõike 1 kohaselt on ohu või korrarikkumise korral pädeval korrakaitseorganil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul.
- 2.12. Ilma ehitusloata riigitee kaitsevööndisse ning riigimaale mahasõidu rajamisega on Xxxx Xxxxxxxx rikkunud EhS § 38 lg 1, 2 ja § 70 lg 2 p 2 nõudeid.
- 2.13. Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja õiguslikke põhjendusi leiab Transpordiamet, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine st lammutada loata riigiteele ja riigimaale rajatud mahasõit, eemaldada riigimaalt sinna ladustatud ehitusjäätmek ja taastada riigimaa ulatuses endine olukord.

Ettekirjutuse koostanud ametnik:

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaimar Kukk

järelevalvespetsialist

järelevalve osakond

Kaimar Kukk

53328883, Kaimar.Kukk@transpordiamet.ee